

Cirkulärnr: 14:52
Diariernr: 14/6621
Handläggare: Signild Östgren
Avdelning: Ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Ekonomisk analys
Datum: 2014-12-05
Rubrik: Statsbudgeten för 2015 – Alliansens förslag

CIRKULÄR 14:52

Ekonomi och styrning
Signild Östgren
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Statsbudgeten för 2015 – Alliansens förslag

Den 3 december beslutade riksdagen att anta Alliansens gemensamma budgetmotion för 2015 ”Ett starkare Sverige”. Detta cirkulär ersätter cirkulär 14:39. Vi sammanfattar de förslag inom olika områden som berör kommunerna åren 2015–2018. Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) egna kommentarer skrivs i *kursiv* stil. Nedan sammanfattas några av de större skillnaderna mellan regeringens förslag till budget för 2015 och Alliansens förslag.

Det som nu händer är att utskotten behandlar budgeten. Detta kan alltså innebära att förslag på generella och riktade statsbidrag kan förändras.

- Det generella statsbidraget minskas då arbetsgivaravgiften för unga är fortsatt lägre år 2015 –1 283 miljoner och från 2016 –2 567 miljoner.
- Ingen skattesänkning för pensionärer, vilket innebär att denna reglering på 1 236 miljoner tas bort.
- Inom barn- och utbildningsområdet är de riktade satsningarna i stort sett jämförbara men med olika inriktning.
- Nationella slutprov och obligatoriskt bedömningsstöd införs i grundskolan och finansieras med 20 miljoner enligt finansieringsprincipen.
- Lärhjälper införs med 389 miljoner och regleras via finansieringsprincipen.
- Riktad satsning görs på barn och ungas psykiska ohälsa från år 2016. Under 2016 avsätts 250 miljoner, 2017 avsätts 350 och 2018 avsätts 400 miljoner.
- Den höjda riksnormen dras tillbaka och det är oklart om fritidspenget fortsätter vara riktad.
- Stärkt personalbemanning på 2 miljarder inom äldreomsorgen tas bort och ersätts med andra riktade insatser.
- Ingen höjd avgift inom äldreomsorgen men höjd avgift för maxtaxan i barnomsorgen.
- Inom klimat/energi och medfinansierade investeringar försvinner för perioden cirka 7 miljarder under fyraårsperioden eller drygt 1,7 miljarder per år.

Sveriges Kommuner och Landsting

Post: 118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20

Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50

Org nr: 222000-0315, info@skl.se, www.skl.se

Ekonomi

Den makroekonomiska utvecklingen

Vi återkommer med den makroekonomiska bedömningen i *Ekonomirapporten. December 2014* som planeras utkomma den 19 december.

Skatteunderlagsprognos

Tabell 1. Preliminär skatteunderlagsprognos

Procentuell förändring

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
SKL, dec 2014, preliminär	3,4	3,5	5,2	4,7	4,4	4,1
Underliggande skatteunderlag	3,6	3,9	4,8	4,5	4,4	4,1

I cirkulär och EkonomiNytt den 24 oktober visade vi SKL:s skatteunderlagsprognos från den 2 oktober, kompletterad med de förslag i regeringens budgetproposition för år 2015 som har direkt påverkan på skatteunderlaget (höjt grundavdrag för pensionärer år 2015 och avveckling av avdragsrätten för pensionssparande 2015–2016).

I tabell 1 ovan redovisar vi en preliminär skatteunderlagsprognos, som har kompletterats med motsvarande förslag i Alliansens budgetmotion. Skillnaden jämfört med regeringens budgetproposition beror på att Alliansen inte föreslår någon höjning av grundavdragen för pensionärer.

Skatteunderlagsprognosen är preliminär och kommer att revideras i samband med att *Ekonomirapporten. December 2014* publiceras.

Frågor om Skatteunderlaget kan ställas till Bo Legerius, tfn 08-452 77 34, avdelningen för ekonomi och styrning.

Kommunalekonomisk utjämning

Tabell 2. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Miljoner kronor

	2015	2016	2017	2018
<i>BP 2015 enligt S och Mp</i>	64 971	65 180	65 422	65 486
Skillnad Allians mot S och Mp				
Riksnorm	-81	-81	-81	-81
Höjt takbelopp högkostnadsskydd äo	75	150	150	150
Avskaffad nedsatta sociala avgifter	-1 283	-2 567	-2 567	-2 567
Höjt grundavdrag pensionärer	-1 236	-1 236	-1 236	-1 236
Läxhjälp	389	389	389	389
Nationella slutprov	7	7	7	7
Obl bedömningsstöd	13	13	13	13
Tydligare krav grundvux	-29	-29	-29	-29
Oklart reform		347	1 468	2 181
Totalt	-2 145	-3 007	-1 886	-1 173
<i>Alliansens budget</i>	62 826	62 173	63 536	64 313

Tabell 3. Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Kronor per invånare

	2015	2016	2017	2018
<i>BP 2015 enligt S och Mp</i>	6 673	6 621	6 575	6 521
Skillnad Allians mot S och Mp				
Riksnorm	-8	-8	-8	-8
Höjt takbelopp högkostnadsskydd äo	8	15	15	15
Avskaffad nedsatta sociala avgifter	-132	-261	-258	-256
Höjt grundavdrag pensionärer	-127	-126	-124	-123
Läxhjälp	40	40	39	39
Nationella slutprov	1	1	1	1
Obl bedömningsstöd	1	1	1	1
Tydligare krav grundvux	-3	-3	-3	-3
Oklart reform	0	35	148	217
Totalt	-220	-305	-190	-117
<i>Alliansens budget</i>	6 453	6 315	6 386	6 405

Regeringen drar bort höjningen av riksnormen avseende barndelen och det är oklart om fritidspengen återinförs.

Inga förändringar i utjämningsystemet 2015

I Alliansens budgetproposition föreslogs inte några förändringar i inkomstutjämnings-systemet för år 2015.

Frågor om Kommunalekonomisk utjämning kan ställas till Derk de Beer, tfn 08-452 77 42, avdelningen för ekonomi och styrning.

Arbetsgivaravgifter

Riksdagen har tagit ramarna för budgeten enligt Alliansens reservation med oförändrad arbetsgivaravgift för unga. Det innebär att den nedsatta arbetsgivaravgiften för ungdomar, som inte fyllt 26 år vid årets ingång, kvarstår. Alliansen har ett förslag med en ytterligare sänkning av arbetsgivaravgiften för ungdomar under 23 år, samtidigt som de som fyllt 25 år får full avgift. Detta förslag är taget som ett tillkännagivande till riksdagen och innebär ett ”uppdrag” till regeringen att skriva fram ett sådant lagförslag för riksdagen att ta ställning till. Det är ännu oklart när detta kan bli aktuellt.

För anställda födda 1937 och tidigare utgår inga arbetsgivaravgifter. Den särskilda löneskatten på de äldres arbetsinkomster införs alltså inte.

Frågor om Arbetsgivaravgifter kan ställas till Siv Stjernborg, tfn 08-452 77 51, avdelningen för ekonomi och styrning.

Barn och utbildning

Maxtaxan indexeras med inkomstindex

I Alliansens budgetförslag så accepterar de regeringens förslag till indexering av maxtaxan. De budgetförstärkningar som detta leder till föreslås användas för att öka omfattningen av det prestationsbaserade stödet för mindre barngrupper i förskolan och i fritidshemmen (se nedan). Det innebär således att en förordningsförändring måste göras och förslaget träder i kraft 1 juli 2015 om Alliansen behåller det datumet som regeringen föreslagit.

Minskade barngrupper i förskola och fritidshem m.m.

För 2015 avsätts 500 miljoner kronor och för 2016–2018 avsätts cirka 900 miljoner per år.

Det föreslås att storleken på barngrupperna i förskolan minskas genom ett prestationsbaserat stöd till de huvudmän som har små barngrupper eller som minskar storleken på stora barngrupper. Samma slags prestationsbaserat stöd föreslås för att minska barngrupperna i fritidshem.

Motsvarande stöd för att minska barngruppernas storlek i förskolan föreslogs i regeringens budgetproposition. Nytt i den antagna budgeten är att även fritidshem omfattas.

Vidare föreslås att förskolelyftet förlängs till och med 2018 och att det inrättas ett förskolecheflyft 2015–2018 för att utveckla det pedagogiska ledarskapet i förskolan.

Tioårig grundskola och lågstadielyft, bl.a. mindre klasser

För 2015 avsätts 2,07 miljarder, för 2016 2,22 miljarder, för 2017 3,07 miljarder och för 2018 3,75 miljarder.

Det föreslås att tioåring grundskola införs och att ett särskilt lågstadielyft genomförs. Det kan till exempel handla om mindre undervisningsgrupper, ökad lärartäthet och fler speciallärare.

Vidare föreslås att det i årskurs 1 införs kunskapsmål i läsförståelse och ett obligatoriskt bedömningsstöd i att läsa, skriva och räkna i samma årskurs. Det föreslås också satsningar på ett fortsatt mattelyft respektive läslyft.

Förutom förslaget om tioåriggrundskola fanns liknande satsningar på lågstadiet med även i regeringens budgetproposition.

Mellan- och högstadiet, mer matematikundervisning, sommarskola och läxhjälp m.m.

För 2015 avsätts 520 miljoner kronor, för 2016 770 miljoner och för 2017–2018 cirka 1,14 miljarder per år.

Det föreslås fler matematiklektioner i högstadiet och att undervisningstiden i ämnet idrott och hälsa i grundskolan utökas med 100 timmar, vilket är en ökning med 20 procent jämfört med idag.

Vidare föreslås att det införs obligatorisk läxhjälp, dvs. en skyldighet för kommuner och fristående huvudmän att erbjuda läxhjälp till alla elever. Det föreslås också att det införs en skyldighet för huvudmännen att erbjuda sommarskola för elever i årskurs åtta och nio som riskerar att inte nå gymnasiebehörighet, och att skolplikten förlängs med ett år för elever i årskurs nio som inte når gymnasiebehörighet.

Sommarskola/lovskola och läxhjälp fanns med även i regeringens budgetproposition, i form av ett riktat statsbidrag för att anordna detta. Det framgår inte om den antagna budgeten innebär samma sak. Det är oklart om läxhjälpen är i ”påsen/generella statsbidrag” med 389 miljoner.

Nyanlända och utrikesfödda elever

För 2015 avsätts 270 miljoner kronor, för 2016 410 miljoner och för 2017–2018 cirka 500 miljoner per år.

Det föreslås att undervisningstiden i svenska utökas för nyanlända elever. Vidare föreslås åtgärder för att säkerställa att nyanlända elevers kunskaper bedöms skyndsamt och att de snabbt får en placering i lämplig årskurs och undervisningsgrupp. Det föreslås också ett förtydligande av regelverket kring förberedelseklasser, bland annat för att undvika att eleverna blir kvar för länge i dessa.

En satsning på utbildningen för nyanlända elever fanns med även i regeringens budgetproposition, bland annat att det från och med 2016 bör ställas krav på huvudmännen att skyndsamt genomföra en kartläggning av nyanländas kunskaper i grundskolan.

Utbyggd utbildning och fortbildning för lärare m.m.

För 2015 avsätts 580 miljoner kronor, för 2016 920 miljoner för 2017 1,21 miljarder och för 2018 1,32 miljarder.

Det föreslås en utbyggnad av förskolläraryrket och lärarutbildningarna samt speciallärarutbildningen. Vidare föreslås att en premie införs för speciallärar- eller specialpedagogexamen liksom för ämneslärarexamen inom matematik, biologi, kemi, fysik eller teknik. Det föreslås också utbyggda kompletterande utbildningar, så att fler vägar in i läraryrket skapas för dem som redan har ämneskunskaper.

En utökning av antalet platser på förskolläraryrket och lärarutbildningarna samt speciallärarutbildningen fanns med även i regeringens budgetproposition.

Förstärkt karriärtjänstreform

För 2015 avsätts 10 miljoner kronor, för 2016 14 miljoner, för 2017 27 miljoner och för 2018 45 miljoner.

Det föreslås fler karriärtjänster i skolan utöver de som finns idag. Särskilda satsningar föreslås i utanförskapsområden (Urban 15-områden) dels genom att lönetillägget fördubblas för förstelärartjänster där till 10 000 kronor per månad, dels genom att ytterligare karriärtjänster öronmärks dit.

En utökning av antalet förstelärare fanns med även i regeringens budgetproposition.

Höjt studielån och fler platser i yrkesvux

För 2015 avsätts 700 miljoner kronor, för 2016 420 miljoner, för 2017 290 miljoner och för 2018 170 miljoner.

Det framgår inte av den antagna budgeten hur stor andel av dessa medel som avser fler platser i yrkesvux.

Andra förslag om utbildning i den antagna budgeten

Nedan följer några andra av de förslag för utbildningssektorn som finns i den antagna budgeten. Det föreslås bland annat att:

- betyg införs i årskurs 4
- digitaliserade nationella prov med extern rättning införs
- skolor ska kunna ge elever på gymnasiet och högstadiet ett skriftligt ordningsomdöme som dock inte ska ingå i slutbetyget

Det finns också förslag som rör Skolinspektionens prövning av fristående skolor samt insynen i både fristående och kommunala skolors ekonomi. Förslagen motsvarar de som lämnades 2013 av den s.k. Friskolekommittén. Vidare föreslås att Skolinspektionens tillsyn över förskolan förstärks, bland annat genom en särskild treårig kvalitetsgranskning där barngruppernas storlek särskilt ska analyseras.

Frågor om Barn och utbildning kan ställas till Eva-Lena Arefäll, tfn 08-452 79 45, avdelningen för lärande och arbetsmarknad.

Individ- och familjeomsorg

Våld i nära relationer

Inget ytterligare anslag till kvinno- och tjejjourer men den långsiktiga finansieringen ska lösas enligt Alliansens motion.

Barns och ungas psykiska hälsa

Under 2016 avsätts 250 miljoner, 2017 avsätts 350 och 2018 avsätts 400 miljoner för att förebygga och minska psykisk ohälsa bland barn och unga. Denna satsning ska bidra till att öka kunskapen om barns och ungas psykiska ohälsa, öka tillgängligheten till stöd och vård, samt öka samverkan mellan skola, sjukvård och socialtjänst när det gäller barn och unga med psykisk ohälsa. Ett krav på kommunerna att erbjuda föräldrar deltagande i minst ett föräldrastödsprogram under barnets uppväxt kommer att föreslås.

Frågor om Individ- och familjeomsorg kan ställas till Signild Östgren, tfn 08-452 77 45, avdelningen för ekonomi och styrning.

Äldreomsorg

Stärkt vård av äldre – ett stimulansbidrag införs

Ett prestationsbaserat stimulansbidrag införs som ska utgå till landsting och kommuner som sluter en regional överenskommelse om samverkan för en förbättrad vård och omsorg om äldre. 50 miljoner 2015, 10 miljoner 2016, 18 miljoner 2017 och 30 miljoner 2018.

Den personalförstärkning på 2 miljarder som fanns i regeringens budget är borta.

Förbättra vården och omsorgen för demenssjuka

En nationell demensplan tas fram i syfte att främja ökade kunskaper om demenssjukdomar och spridningen av kunskaperna. Den ska dessutom bidra till en effektivare användning av befintliga resurser t.ex. genom forskningssamarbeten, framtagande och spridning av bättre verktyg för arbetet vid t.ex. utredning och diagnostik i vård och omsorg eller för stöd till anhöriga. 50 miljoner avsätts 2015, därefter 90, 150 och 210 miljoner.

Äldreboendegaranti

Genom förbättrade möjligheter och en ny skyldighet för kommunerna att erbjuda plats i trygghetsboenden minskar otryggheten för äldre som undrar om det kommer att finnas plats för dem den dag de behöver flytta till ett äldreboende. Det ökar också drivkraften för kommuner att ha bra hemtjänst och satsa mer på trygghetsboenden. Alliansen föreslår därför;

- att alla kommuner ges möjlighet att erbjuda trygghetsboende eller särskilt boende utan biståndsbedömning.
- att alla kommuner ska vara skyldiga att erbjuda plats i ett trygghetsboende – en äldreboendegaranti – för alla som är över 85 år och har beviljats hemtjänst.
- att investeringsstödet till trygghetsboende och särskilt boende förlängs och förstärks för att främja tillgången till äldreboendestäder. 50 miljoner avsätts 2015, därefter 250, 450 och 600 miljoner.

Omvårdnadslyft

I budgetförslaget föreslås en förlängning av omvårdnadslyftet för att fortsätta stärka såväl den grundläggande som den specialiserade kompetensen bland personal inom äldreomsorgen. Vidare föreslås att ledarskapsutbildningen för chefer i äldreomsorgen ska fortsätta. 140 miljoner per år avsätts.

Förstärkt kvalitetsarbete och kartläggning

Regeringen föreslår att en kartläggning av kunskapsläget ska göras i syfte att ta fram vägledningar och utbildningsmaterial med inriktning på aktivering av äldre, tidig upptäckt och behandling av psykisk ohälsa. Vidare ska en kartläggning av kunskapsläget vad gäller rehabilitering och hemsjukvård bland äldre göras och att äldre människors delaktighet i kulturlivet främjas genom satsningen Kultur för äldre. För insatserna avsätts 220 miljoner 2015, därefter 310, 240 och 190 miljoner.

Måltidslyft för äldre och yngre

I budgetförslaget föreslås ett nationellt måltidslyft som riktar sig till äldreomsorgen och förskolan där huvuddelen avsätts för äldreomsorgen. Satsningen möjliggör för kommuner och fristående aktörer som driver äldreomsorg eller förskolor att söka sti-

mulansbidrag för att utveckla och förbättra kvaliteten på måltiderna och för ökad delaktighet. 10 miljoner per år avsätts.

Frågor om Äldreomsorg kan ställas till Åsa Sandgren Åkerman, tfn 08-452 76 64, avdelningen för vård och omsorg.

Miljö/energi

Supermiljöbilspremien förlängs och förstärks i avvaktan på att ett Bonus-Malus-system införs. Ett statligt stöd införs också till utbyggnad av laddstolpar för elbilar.

Inom detta område försvinner också tidigare utlovade satsningar från S+MP, som:

- Klimatinvesteringar, Klimp/Klokt (2 miljarder)
- Stadsmiljöprogram/kollektivtrafik (2 miljarder)
- Renovering av miljonprogramsområden (2 miljarder)
- Skolmiljarden till inomhusmiljö och energieffektivisering (1 miljard)

Frågor om Miljö/energi kan ställas till Andreas Hagnell, tfn 08-452 78 66, avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad.

Arbetsgivarfrågor

Arbetsmarknad

Alliansens arbetsmarknadspolitik

Alliansens mål är att över fem miljoner människor ska ha ett arbete år 2020 och det bör nås genom att sysselsättningen ökar med 350 000 personer fram till 2020. Alliansen vill värna arbetslinjen och den viktigaste åtgärden för fler jobb är jobbskatteavdraget.

Förlängd provanställning och matchningsanställningar

Alliansen föreslår att provanställningstiden ska förlängas från 6 till 12 månader.

Arbetsförmedlingen föreslås få utökade resurser för att motverka långtidsarbetslöshet och för så kallade matchningsanställningar vars syfte är att hjälpa personer som varit arbetslösa en längre tid in på arbetsmarknaden. Arbetssökande anställs genom ett rekryteringsföretag och erbjuds stöd genom en kombination av handledning och kompetensutveckling. Rekryteringsföretaget har arbetsgivaransvaret men ska verka för att den arbetssökande får anställning hos en annan arbetsgivare. Alliansen vill även genomföra regelförenklingar i det arbetsmarknadspolitiska regelverket i syfte att effektivisera och på sikt minska kostnaderna.

Åtgärder mot långtidsarbetslöshet

Alliansen vill införa yrkesintroduktionsanställningar för långtidsarbetslösa. Arbetsgivare ska få ekonomiskt stöd för att anställa en långtidsarbetslös.

Alliansen vill se tidiga programinsatser hos Arbetsförmedlingen, t.ex. praktik och förstärkt förmedlingsstöd, för fler som bedöms löpa stor risk att bli långtidsarbetslösa.

Alliansen vill även ge möjlighet att delta i studiemotiverande kurser vid folkhögskola i upp till fem månader, för unga utan grundläggande högskolebehörighet eller gymnasieexamen och som har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

Alliansen vill vidare att personer som övergår från Jobb- och utvecklingsgarantin till reguljära studier, i syfte att fullfölja grund och/eller gymnasiestudier, får möjlighet att återinträda i Jobb- och utvecklingsgarantin, med samma ersättningsnivå på aktivitetsstödet som tidigare, efter avslutade studier.

Sänkta sociala avgifter för unga och lärlingsutbildningar

Alliansen föreslår ytterligare sänkning av socialavgifterna för ungdomar under 23 år. Se vidare under avsnittet Arbetsgivaravgifter.

Lärlingsutbildningen ska utvecklas vidare med sikte på att skapa ett lärlingssystem enligt europeisk modell, där arbetsgivarna tar ett större ansvar för yrkesutbildningarna. Alliansen vill öka arbetsgivaransvar för lärlingsutbildningarna så att de ännu bättre kan anpassas till arbetsmarknadens behov samt höjd lärlingsersättning i syfte att ytterligare öka lärlingsutbildningens attraktionskraft. I de fall lärlingen har en lärlingsanställning ska det prövas om ersättningen ska gå till arbetsgivaren.

Alliansen vill även införa arbetsträning och förstärkt arbetsträning som insatser inom jobbgarantin för ungdomar samt en förlängning av möjligheten till högre bidragsnivå inom studiemedlet för att fler ungdomar ska slutföra sin gymnasieutbildning.

Utbilda fler inom vård- och äldreomsorg

Alliansen vill utöka antalet platser på barnmorskeutbildningen och specialistsjuksköterskeutbildningen.

Ledarskapsutbildningen för chefer i äldreomsorgen ska fortsätta och omvårdnadslyftet ska förlängas för att fortsatt stärka kompetensen bland personal inom äldreomsorgen.

Förbättrat företagsklimat

För ett förbättrat företagsklimat föreslår Alliansen att det skapas en digital tjänst för att förenkla företags kontakter med det offentliga och begränsa antalet myndighetskontakter. Alliansen föreslår bland annat även att krav ska ställas på alla myndigheter och kommuner att sätta en tydlig tidsgräns för handläggningstider. Företags kostnader för sjuklöner ska sänkas genom ett nytt högkostnadsskydd som är särskilt förmånligt för små och medelstora företag.

Anställning till 69 år istället för 67 år

Alliansen vill stärka förutsättningarna för att jobba längre genom att rätten att kvarstå i anställning ska gälla till 69 år istället för, som idag, till 67 år.

Frågor om Arbetsmarknad besvaras av Phia Moberg tfn 08-452 76 28, Sandra Bergendorff tfn 08-452 76 20 eller Fredrik Nilsson tfn 08-452 75 28, avdelningen för arbetsgivarfrågor.

Socialförsäkring

Alliansen föreslår att plikten att anmäla vård av sjukt barn samma dag som barnet insjuknar tas bort. Man föreslår även att det ska vara möjligt för föräldrar att få föräldrapenning för hela inskolningstiden i förskolan samt att den andra föräldern ska ha rätt till ersättning för att följa med till mödravården.

Frågor om Socialförsäkring besvaras av Örjan Lutz tfn 08-452 74 82, avdelningen för arbetsgivarfrågor.

Ekonomisk trygghet vid ålderdom

Alliansen menar att det behövs en översyn av gränserna för uttag av inkomstgrundad allmän pension, för tidigaste uttag av garantipension och äldreförsörjningsstöd samt för uttag av pension som grundas på avdragsgill avgift. Detta ska ske inom ramen för pensionsöverenskommelsen och syftar till att öka drivkrafterna för ett längre yrkesliv.

Frågor om Ekonomisk trygghet vid ålderdom besvaras av Jesper Neuhaus tfn 08-452 79 17, avdelningen för arbetsgivarfrågor.

Arbetsmiljö

Alliansens budgetförslag berör arbetsmiljöfrågor på flera olika sätt. Alliansen föreslår ett verktyg utvecklas som arbetsgivaren kan använda för att kartlägga om och hur kvinnor och män exponeras i olika grad på arbetsplatsen för riskfaktorer för sjukskrivning.

Arbetsmiljöverket ska fortsätta arbeta för att förebygga att kvinnor tvingas lämna arbetslivet i förtid på grund av arbetsmiljörelaterade problem. Alliansen avser också komma med förslag för en förbättrad arbetsmiljö för lärare och elever. De menar vidare att ett gott ledarskap är viktigt för att öka motivationen och locka fler till äldreomsorgen. Alliansregeringens initiativ till en ledarskapsatsning var mycket efterfrågad och nu föreslås att flera chefer ges chansen att utbilda sig för att på så sätt skapa en bättre arbetsmiljö och för att öka attraktionskraften.

Frågor om Arbetsmiljö besvaras av Ned Carter tfn 08-452 76 23 och Pia Gellerstedt tfn 08-452 74 48, avdelningen för arbetsgivarfrågor.

Arbetskraftsinvandring

Alliansen vill fortsätta på den linje som man tidigare fört tillsammans med Miljöpartiet. De föreslår dock att arbetet med att attrahera utländsk kompetens utvecklas genom att korta handläggningstiden för att anställa utländsk arbetskraft.

Frågor om Arbetskraftsinvandring besvaras av Örjan Lutz tfn 08-452 74 82 avdelningen för arbetsgivarfrågor.

Jämställdhet och diskriminering

Alliansen konstaterar att kvinnors arbetskraftsdeltagande, sysselsättningsgrad och heltidsarbete har ökat sedan 2006 genom bl.a. jobbskatteavdraget, RUT-avdraget och andra jämställdhetssatsningar. Som fortsatta satsningar föreslår Alliansen en förstärkt jämställdhetsbonus för de föräldrar som delar jämt på föräldraförsäkringen.

I budgeten finns också förslag på att utreda om det, inom ramen för pensionsöverenskommelsen, går att förändra pensionssystemet så att mer av den intjänade pensionen, eller delar av den, fördelas lika mellan makar om de inte aktivt begär något annat. Eventuella förändringar måste ske så att den totala pensionen för kvinnor och män inte påverkas orimligt mycket eller att kvinnors arbetsmarknadsdeltagande påverkas negativt.

Alliansen pekar också på den ofrivilliga deltiden i offentlig sektor och att kommuner och landsting bör erbjuda heltid, att delade turer bör undvikas, samt att fördelningen av ledande positioner mellan kvinnor och män i kommunala bolag behöver bli bättre.

Frågor om Jämställdhet besvaras av Christin Granberg-Norberg tfn 08-452 76 30, Anna Ulveson tfn 08-452 74 67 och Pia Murphy tfn 08-452 79 38, avdelningen för arbetsgivarfrågor.

Läraryrket och lärarutbildning

Utbyggd utbildning och fortbildning för lärare m.m.

Genom ett särskilt lågstadielyft vill Alliansen ge eleverna mer tid med skickliga lärare. Det kan t.ex. handla om mindre undervisningsgrupper, ökad lärartäthet och fler speciallärare. Hur detta utformas ska bestämmas utifrån lokala behov.

Alliansen föreslår satsningar på fler:

- utbildade lärare,
- karriärtjänster i skolan. Särskilda satsningar görs i utanförskapsområden,
- speciallärare samt
- på ett fortsatt mattelyft respektive läsluft.

Alliansen lägger förslag för en förbättrad arbetsmiljö för lärare och elever.

Ett uppvärderat läraryrke och stärkt skolledarskap

Alliansen vill fortsätta arbetet med att höja statusen på läraryrket och rekrytera fler till lärarutbildningen, särskilt till bristområden. De föreslår:

- en utbyggnad av förskole- och lärarutbildningarna samt speciallärarutbildningen,
- att en premie införs för speciallärar- eller specialpedagogexamen liksom för ämneslärarexamen inom matematik, biologi, kemi, fysik eller teknik,
- utbyggda kompletterande utbildningar, så att fler vägar in i läraryrket skapas för dem som redan har ämneskunskaper,
- att antalet förstelärare i skolan utökas,
- att lönetillägget fördubblas för förstelärartjänster i utanförskapsområden (Urban 15-områden) till 10 000 kronor per månad,
- att ytterligare karriärtjänster öronmärks för utanförskapsområdena, vilket möjliggör en dubbling av antalet förstelärare.

Förskolan

Alliansen föreslår kompetensutveckling för personalen, att antalet platser på förskollärarutbildningen permanent ökas. Och en förlängning av förskolelyftet till och med 2018, med inriktning mot bl.a. naturvetenskap och teknik samt modersmål och flerspråkighet, ett förskolechefslyft 2015–2018 för att utveckla det pedagogiska ledarskapet i förskolan.

Vidare vill Alliansen att matchningen mellan arbetsmarknadens behov, utbildningsutbudet och elevernas intresse ska fungera väl.

Frågor om Läraryrket och lärarutbildningen besvaras av Ulrika Wallén, tfn 08-452 76 03 och Jan Bergström tfn 08-452 76 99, avdelningen för arbetsgivarfrågor.

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING
Sektionen för ekonomisk analys

Jessica Bylund

Signild Östgren